No. 343. 1848.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 4,50; voor de buitensteden *f* 5,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 1 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Uit hoofde van het feest van *Hemelvaartsdag*, zal morgen geene Courant worden uitgegeven.

STATISTIEK.

39e LIJST.

Gewestelijke Zaken der Provincie GRONINGEN.

Bevolking op 1 Jan. 1840 175,651 (1)
Katholijk deel der Bevolking 12,874
Niet-Kath. „ „ „ 162 777
Verhouding: 2 Katholijken tegen 25 Protestanten.

I.

Gouverneur W. F. L. baron Rengers (2). P

Gedeputeerde Staten.

President W. F. L. baron Rengers. P
Griffier Jhr. Mr. O. R. Alberda van Eikenstein. P
Jhr. Mr. U. W. F. van Panhuis. P
Mr. W. C. Star Lichtenvoort. P
H. H. de Haan. P
Mr. G. J. Keiser. P
Mr. J. A. Fruitier. P

Staten der Provincie.

Voor de Ridderschap.

Jhr. Mr. W. M. de Marees van Swinderen. P
„ „ U. A. Alberda van Menkema. P
„ „ W. Alberda van Ekenstein. P
„ „ J. Hora Siccama van de Horkstede. P
„ „ O. J. Quintus. P
„ „ M. Backer. P
„ „ W. H. de Savornin Lohman. P
Jhr. W. Hora Siccama van Slochteren. P
J. W. C. baron van Ittersum. P
Jhr. Mr. U. W. F. van Panhuis. P
L. U. baron Rengers. P
Mr. F. H. baron d'Aulnis de Bourouill. P

Voor de Steden.

Mr. J. A. Fruitier. P
J. Homan. P
Mr. A. Modderman. P
H. W. van Giffen. P
Jhr. Mr. J. H. M. Hora Siccama. P
W. J. Meurs Wichers. P
Mr. C. C. Geertsema. P
Mr. L. B. Lohman. P
Jhr. Mr. J. W. Quintus. P
Mr. G. J. Keiser. P
G. von Calcar, Jr. P
Mr. R. I. Offerhaus. P

Voor den Landelijken Stand.

G. Reinders. P
H. Aalfs. P
R. de Sitter. P
H. H. de Haan. P
Mr. J. Freseman Viëtor. P
Mr. H. J. Engelkens. P
Mr. A. J. van Rooijen. P
Mr. C. Star Lichtenvoort. P
J. F. Zijlker. P
Mr. R. T. Mees. P
K. K. de Waard. P
Mr. H. E. Stheeman. P

Provinciale Griffie.

Commiesen S. J. van Duinen. P
Mr. W. Wolthers. P
G. W. Sikkens. P

(1) Op 1 Januarij 1847 bedroeg het getal zielen 190,719.
(2) P beteekent Protestant; K Katholijk; O Onbekend.

W. Roosingh. P
Mr. H. L. Wichers, Wz. P
J. H. Paehlig. P
Adj. Commiesen J. J. Kramer. P
J. S. Rosenbach. P
J. Heikens. P
B. F. C. de Hosson. K
H. M. Bakker. P
N. J. Sevenstern. P
Mr. J. F. van de Lande. P
E. J. Muller. P
H. Wolters. P
Eerste Klerken A. J. Pichler. K
G. de Jager. P
C. Valkenburg. P
Tweede Klerken H. Ansingh, Jr. P
J. Schuit Hamstra. P
R. Hartman. P
Archivarius Mr. H. O. Feith. P
Inspecteur Mr. R. T. Mees. P
Militie-Commissaris J. J. C. Mascheck. K
Rijks-Advokaat Mr. S. M. S. Modderman. P

Waterstaat.

Hoofd-Ingenieurs P. Wellenberg. P
J. A. van Essen. P
Aspirant-Ingenieur H. S. J. Rose. P
Rijks-Opzigters C. Hellenberg. P
J. P. Fockens. P
J. van der Hoeven. P

Commissie van Landbouw.

Mr. J. Gockinga. P
Mr. W. C. Star Lichtenvoort. P
Prof. H. C. van Hall. P
E. H. Waalkens. P
H. C. Reinders. P
H. Koning. P
Dr. R. Westerhoff. P
N. Hendriks. P

Houtvesters en Adjunct-Houtvesters.

Mr. W. C. Star Lichtenvoort. P
Mr. C. Star Busman. P
Mr. A. E. Stheeman. P
Mr. F. H. baron d'Aulnis de Bourouill. P
Mr. E. baron Lewe van Middelstum. P
Jhr. Mr. W. Alberda van Ekenstein. P

Administratie der Directe Belastingen en Accijnsen.

(Arrondissement Groningen.)

Directeur H. A. Kooman. P
Surnumerairs H. de Wal. P
G. Craaijvanger. P
Controleurs J. A. C. van der Spijk Huskus. P
Jhr. W. J. Quintus. P
H. M. C. A. M. de Chateleux. P
F. J. van Goor. P
J. W. de Carpentier. P
Ontvangers Jhr. Mr. W. H. de Savornin Lohman. P
W. J. Meurs Wichers. P
J. J. Blankert. P
H. J. van Bolhuis. P
J. Gordon Spandaw. P
J. Evers. P
G. H. van Everdingen. P
A. G. Metzlar. P
C. H. Smit. P
A. Caland, Az. P
Mr. E. baron Lewe van Middelstum. P
G. de Langen. P
R. H. Burghgraef. P
K. E. Wildeboer. P
Jhr. F. E. Sickinghe. P
H. A. de Sitter. P
J. A. van Iddekinge. P
H. Kijff, Jr. P
A. G. J. Hamming. P
J. Wichers. P
J. Oosterhuis. P

J. A. Meijer. P
J. G. Barenbroek. P
H. Grimmius. P
H. T. Dijkstra. P
B. H. Chevallereau. P
J. de Dwers van der Felts. P
R. Bolhuis. P
Jhr. Mr. J. C. Mollerus. P
A. Engelenburg. P
Mr. B. W. Wichers. P
C. W. N. Kaijser. P
C. Holthuis. P
A. C. Balkema. P
H. J. Wichers, Az. P
A. R. Sietzes. P
J. U. Modderman. P
Visiteurs J. G. R. de Lavalette. P
G. B. Mars. P
I. J. van de Lande. P
H. P. Rogaer. P
L. J. Knol. P
F. H. Koenen. P

(Arrondissement Winschoten.)

Directeur Mr. A. C. H. Bakker. P
Surnumerairs J. S. Kloek. P
J. A. Bakker. P
Controleurs J. G. Moll. P
Jhr. G. D. J. van Andringa de Kempenaer. P
Jhr. N. J. Martini van Geffen. P
Ontvangers H. Queijssen. P
H. A. Boon. P
J. de Rochefort. P
R. H. Koops. P
G. S. Noording. P
J. van Praag. P
L. M. Smeding. P
J. A. Cleveringa. P
L. Doude van Maas. P
H. Bruins, Jr. P
C. J. J. Loder. P
Jhr. Mr. Th. van Gesseler. P
C. van Oort. P
K. E. Groeneveld. P
R. van Snoekeveld. P
Jhr. E. W. Polman Gruijs. P
S. B. J. A. de Bock. P
J. Müller. P
J. G. Wedemeijer. P
J. J. H. de Ponthier. P
Visiteurs K. J. de Vos. P
F. C. H. W. Bos. P
F. Römer. P
T. Leicher. P

AMSTERDAM, 31 Mei.

Het regent thans vlugschriften. Zij zijn legio. Zij behandelen meest alle één van deze drie punten: of de regtstreeksche verkiezingen, of de vrijheid van godsdienst, of de vrijheid van onderwijs. Anderen bespreken deze drie gewigtige vraagstukken te gelijk met genoegzaam al de hoofdpunten van het voorstel van grondwetsherziening, zoo als de staatscommissie dat aan het oordeel der natie heeft onderworpen. Men vindt daarin de wonderbaarste verscheidenheid; verscheidenheid van kleed, verscheidenheid van onderwerp, verscheidenheid van meening, van beginselen, van inzigten; die vrijzinnig of behoudend, half vrijzinnig, of half behoudend, krachtig of weifelend, duidelijk of raadselachtig den lezer, die alles doorbladert, in een doolhof brengen, waaruit hij zich niet zou weten te redden, als hij zelf geene beginselen bezat, die hem te midden dier chaotische verwarring tot leiddraad strekken.

Het is onmogelijk, gelijk ook onnoodig, al deze vlugschriften met eene beoordeeling te vereeren. Velen zijn het niet waard, dat men ze een oogenblik aan de vergetelheid ontrukt.

Wij zullen ons daarom vergenoegen met onder de oogen onzer lezers te brengen eenige weinige hunner,

die de aandacht meer bijzonder waardig zijn, of omdat zij buitensporig uitspatten, of omdat zij met talent hetzij de vrijzinnige, hetzij de behoudende beginselen verdedigen.

PROF. P. HOFSTEDE DE GROOT.

Elke gemoedelijke overtuiging vordert eerbied. Elke gemoedelijke overtuiging door de eerlijke redenering eener gezonde logica gehandhaafd, mag aanspraak maken op een bescheiden antwoord. Maar heeft de dolhuispraat, dien hartstogtelijke vooroordeelen voortbrengen, aanspraak op eene kalme wederlegging? Wie zich zelven eerbiedigt, versmaadt de buitensporigheden van gefnuikte partij-woede; hij zwijgt.

Wij zijn daarom niet gewoon den handschoen op te nemen, dien fanatieke passiën ons toewerpen.

Nu echter een hoogleeraar en schoolopziener, de heer HOFSTEDE DE GROOT (1), behalve de gewone wapenen, waarmede de heerschzucht zijner partij gehandhaafd is geworden, nog andere en veel geduchter wapenen te baat neemt, om tegen ons ten strijde te trekken en de slavenboeijen nog naauwer toe te halen, die op het punt zijn verbroken te worden; nu hij de gemoederen in onrust tracht te brengen; burgers tegen burgers in het harnas jaagt; nu zijne aantijgingen haar vroeger karakter van onbestemdheid verloren hebben en hij in zoo vele woorden den Koning met het verlies van zijne kroon, de beschaving met vernieling, het land met verwoesting, de burgerij met een bloedbad bedreigt, indien hem en den zijnen de opperheerschappij ontnomen wordt; — nu is het te ver gekomen, om langer het stilzwijgen te kunnen bewaren; nu klagen wij hem openlijk bij de regtbank der publieke opinie aan!

Hij loochene het »regt van vereeniging" (blz. 6), of erkenne dit regt, aan de wet vervolgens overlatende dat regt te beperken (blz. 7);

Hij bestrijde de »regtstreeksche verkiezingen," vooral, omdat de Roomsche geestelijkheid, »het Ultramontanisme en Jezuitisme" daarvan gereedelijk zullen gebruik maken, om »*in 't geheim*" te bewerken, dat de Staten Generaal met hunne creaturen gevuld worden (blz. 9 en volg.);

Hij beklage zich dat de Protestantsche leeraar van het regt verstoken wordt tot lid der Staten Generaal gekozen te worden; beweere dat het iets »verraderlijks" is op dezen de hoedanigheid van *geestelijke* toepasselijk te achten; dat alleen de Priester, zich *geestelijke* noemende, van *tijdelijke* bemoeijingen behoort uitgesloten te zijn (blz. 15);

Hij loochene het regt, dat »ieder zijne godsdienstige meeningen *belijde* met volkomene vrijheid," op grond, let wel! dat »de Jezuiten hunne leeringen, die kerk en maatschappij ondermijnen en omkeeren, van koningsmoord, meineed, diefstal, echtbreuk, enz. altijd als *godsdienstige* meeningen hebben voorgedragen;" dat de Hogs in Hindostan hunne moordleer; Communisten en Socialisten hunne leeringen, in den vorm van *godsdienstige* meeningen voorgedragen, dan »vrij zouden kunnen belijden en prediken" (blz. 17);

Hij vordere »dat de kerkgenootschappen gehoorzaamheid verschuldigd zijn aan de Landswetten" (ibid);

Hij ontkenne het regt, dat nieuwe Kerkgenootschappen zich vestigen (blz. 18);

Hij breidele het regt van alle *openbare* oefening van godsdienst, onder welke waarborgen ook, uit vrees voor Roomsche Priesters en Missionarissen en voor Processien van wraaknemende Protestanten met vaandels, waarop: »Gij zult den Heer, uwen God, alleen aanbidden. ALLE AFGODENDIENAARS MOETEN WORDEN VERBANNEN," en uit vrees voor de botsingen, door »dergelijke vertooningen" te veroorzaken (blz 18 en volg);

Hij eische, dat »niemand erkend worde, als leeraar of geestelijke, dan die voor eene van staatswege ingestelde commissie getuigenissen heeft overgelegd van goed zedelijk gedrag en *bewijzen gegeven van genoegzame kunde*." Hij eische, dat »Buitenlanders niet toegelaten worden dan met bijzondere vergunning der Regering (blz. 19);"

Hij vordere de handhaving van het regt van *Placet* (blz. 20);

Hij wensche eene bepaling, voorschrijvende: »De Regering zorgt, dat alle Kerkgenootschappen zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wet, en *laat zich daartoe de reglementen en bepalingen, nu bij hen bestaande of later door hen te maken*, TER GOEDKEURING *aanbieden*" (blz. 21);

Hij loochene het »regt der ouders over hunne kinderen," en strijde *per fas et nefas*, met argumenten, zoo dolzinnig, dat ge er duizelig van wordt, voor de handhaving van een onderwijs, ondergeschikt aan den Staat, d. i. aan Prof. HOFSTEDE DE GROOT en zijne bent en het Onderwijzers-Genootschap en het Nut van 't Algemeen (blz. 21 en volg.);

Hij stelle die eischen op den toon van een die magt heeft en gehoorzaamheid mag vorderen, en schrage ze door ons, Katholijken, door alle Katholijken te smaden, te hoonen, te belasteren, onder de afschuwelijkste verdenkingen te brengen;

(1) Wat hebben wij van het ontwerp van gewijzigde grondwet te verwachten met betrekking tot godsdienst en onderwijs? Groningen, bij C L van Bolhuis Hoitsema.

Wij betreuren die verdwaasdheid, doch verachten zulke taal te zeer, dan wij er tegen op zouden komen.

Wanneer evenwel de slotsom dezer taal is: Gehoorzaamheid aan mijne eischen: mij en mijner partij het land, de Koning, de bevolking, de gansche bevolking — of, »van wege het geweld der Jezuiten, zou weldra de pen met het zwaard worden verwisseld;.... een godsdienstoorlog zou daarbij onvermijdelijk zijn, en wel een godsdienstoorlog, niet, gelijk in Zwitserland, alleen tusschen kanton en kanton, maar tusschen burger en buren in elke stad en bijna elk dorp;" — gehoorzaamheid aan mijne eischen; mij en mijner partij het land, de Koning, de bevolking, de gansche bevolking — of *Papen* en *Geuzen* beproeven weldra de vuist, later de zwaarden tegen elkander. Eene omwenteling, misschien gelijk aan die van 1795, waarbij, ter vermeerdering der ellende, *ook het huis van Oranje ligt op nieuws kon verdreven worden*, staat voor de deur; geene tien jaren verloopen er, of Nederland is — om en weder omgekeerd," (bl. 30 en 31); — wanneer deze de slotsom is van zulke taal, dan klagen wij openlijk aan *hem*, die zich onderwindt haar als eene outstokene vuurlont te slingeren te midden eener vreedzame bevolking; dan brandmerken wij haar als eene opruijing; dan dagvaarden wij haar ter verantwoording voor de regtbank der publieke opinie; en mogt dit niet baten; worden zulke wenschen ingewilligd — wij heeten ons dan, wat wij zijn zullen — slaven eener heerschzuchtige partij, maar stellen deze dan ook verantwoordelijk voor de zee van rampen, die ons dierbaar vaderland zal overstelpen en vernielen. Zij zie toe, die heerschzuchtige partij en lette op de teekenen des tijds. Wij willen niet langer hare slaven zijn. Wij willen Vrijheid voor allen en in alles! Gelijke regten voor allen! Geene voorregten voor iemand!

En dat wij dit willen zullen wij toonen, door alom adressen van goedkeuring te onderteekenen aan de beginselen door Mr. Donker Curtius ontwikkeld in zijne redevoering van 13 Mei.

Mr. J. C. VAN HEUSDEN,

vice-president van het provinciale geregtshof, en president van het prov. collegie van toezigt op de kerkelijke administratie der Hervormden in Noord-Braband, onderscheidt zich niet slechts gunstig van den Heer Mr. Hofstede de Groot, die een fanatiek hoofd blijkt te zijn, maar van de meeste schrijvers, welke dezer dagen, ook ten gunste der vrijzinnige begrippen de pen hebben gevoerd.

Zijne »*eenige bedenkingen op het ontwerp van gewijzigde grondwet van het Koningrijk der Nederlanden aan beter oordeel onderworpen*, werpen in het gansche ontwerp, een vernuftigen blik, om wat daarin gebrekkigs voorkomt te verbeteren naar het beginsel, door hem voorop gesteld, dat de beweging in Europa ontstaan, moet worden beschouwd «als een uitvloeisel van een meer bepaald ontwaken van het zelfbewustzijn der volken, dat hooger moet opvoeren, en naar de eischen van hetwelk eene staatsregeling behoort ingerigt te worden in dier voege, dat al datgene, wat de verdere ontwikkeling van dat zelfbewustzijn in den weg zou staan, als schadelijk en op den duur onbestaanbaar te achten is."

Aan dien regel toetst de kundige, vrijzinnige schrijver, de verschillende bepalingen van de project grondwet, hij uit zijne meening met verscheidene kort, maar diep opgevatte gronden omkleed, en stelt als vrucht dier overweging zijne redactie tegen over die der commissie. Wij moeten ons haasten te zeggen, dat hij op vele plaatsen gelukkige verbeteringen heeft aangebragt.

Wij moeten ons tot eene zeer beperkte aanwijzing van eenige punten bepalen; maar wenschen het werk te zien in handen van ieder, vooral van het ministerie en den staatsraad.

De eerste gewigtige wijziging, die hij voorstelt, is het weglaten van het eedsformulier uit de grondwet. Inderdaad, tegen kwade trouw is geen eed bestand; de ondervinding heeft het maar al te zeer geleerd. En wordt er in onze maatschappij niet te veel met den eed gespeeld, als die bij alle aangelegenheden wordt gevorderd? Helaas, dikwerf zonder vrucht!

Vervolgens merken wij op het denkbeeld, om de Eerste Kamer te laten vervallen. Hier kunnen wij met den S. niet instemmen. Hij meent, dat zij, gekozen door dezelfde personen, die de Tweede Kamer benoemt, geen behoudend element zal aanbrengen, omdat beide in den regel dezelfde beginselen zullen aankleven. Het is waar. Maar daartegen kan men stellen, dat personen van groot vermogen doorgaans zeer omzigtig zijn in de toepassing van beginselen, en daarom uitmuntend geschikt zijn, om tusschen den Koning en de democratie te worden geplaatst, ten einde de voortvarendheid van deze te matigen.

Bij art. 129 oppert de schrijver de meening, dat het onnoodig worden zal de provinciale staten aan te houden, en wil hen daarom vervangen door het permanent collegie der tegenwoordige gedeputeerde staten, welker personeel dan zou moeten worden vermeerderd. De schrijver heeft hier welligt over het hoofd gezien, dat eene jaarlijksche bijeenkomst van prov. staten uitmuntend geschikt is, om de gedeput. staten in het voordeel van de provincie eene rigting te geven, of althans activiteit bij te zetten.

Art. 150. Geeft den schrijver aanleiding, om bij den invoer der jurij voor te stellen. Wij zien daar geene noodzakelijkheid. De regtsmagt, gelijk zij is zamengesteld, geeft genoegzame waarborgen van partijdige regtsbedeeling, misschien meerder dan een

Opmerkelijk vooral zijn de aanmerkingen omtrent vrijheid van godsdienst in het midden gebragt. Zij dienen lof en behartiging. De S. trekt de artikelen aangaande tot twee te zamen, om dat hij zich, behoort, vergenoegt met beginselen te stellen; te vrijheid van godsdienstige meeningen en vrijheid eeredienst.

Hij wenscht overigens, gelijk wij gedaan hebben, de bezoldiging der eerediensten worde afgeschaft.

De vrijheid van onderwijs wordt door hem ingehuldigd. De door hem voorgestelde redactie is die omtrent de godsdienst veel beter, duidelijker paalder dan die der regering.

Deze korte opsomming van eenige hoofdpunten is doende, om te doen zien, dat de S. zich kenmerkt ware vrijzinnigheid, heldere, logische denkbeelden moed bezit om niet terug te deinzen voor de gevolgtrekkingen van zijne beginselen, eene hoedanigheid men in Nederland niet dagelijks ontmoet. De heer Heusden is een man, die onder de liberale mannen Nederland door zijne brochure eene eervolle plaats ingenomen.

Wij vinden in het *Handelsblad* den volgenden van den heer Mr. J. van Lennep, welken wij onze pligt achten hier te laten volgen. Wij wenschen schrijver geluk met de beginselen, door hem nu, als de grondslagen van eene polemiek, aangeprezen welke door niemand ooit behoorden ter zijde gesteld worden, en zeker in deze dagen, meer dan ooit, eerbiediging eischen. Zie hier wat de heer van Lennep aan het *Handelsblad* schrijft:

Mijne Heeren!

Gij hebt onlangs anderhalve kolom van uw blad gewijd een artikel over mijn Brief aan den Heer Mr. D. Donker Curtius. Mijn geachte ambtgenoot, de Heer Mr A. S. Nierop, heeft aan mijn geschrijf de eer aangedaan, in een afzonderlijk vlugschrift te bestrijden. Ik kan niet anders dan gestreeld zijn door deze blijken van het gewigt dat aan mijne woorden wordt gehecht

Ik heb een wijl in beraad gestaan, of ik beide stukken beantwoorden. Na rijpe overweging acht ik het huidige oogenblik daartoe minder geschikt.

Wanneer, in de dagen der middeleeuwen, de Leenheer zijn vazallen opriep, om zich onder zijne vlag te scharen ter verdediging van het bedreigde grondgebied, dan zij voor een wijl hun bijzondere veten en vereenigden als vrienden en wapenbroeders tot handhaving der regten hun Soeverein of tot bescherming van hun gemeenschappelijk vaderland.

Een dergelijk oogenblik is ook nu gekomen, een dergelijk opontbod ook nu gehoord. De Koning heeft ... natie heeft er behoefte aan, dat, bij vrije uiting ... beelden over zaken, men elke uitdrukking ... vergete, die voor het *persoonlijk* gevoel eens politieken standers beleedigend of slechts grievend zij: dat een ... over 's lands hoogste belangen geen strijd worde van ... en bitterheid, alleen geschikt om, (gelijk de hanengevechten in Engeland) de natie ten koste der strijdende partijen vermaken.

Daarom, Mijne Heeren! stel ik u voor onzen ... slissen — of althans te verdagen. Komt het gewijzigde ontwerp der Staatscommissie in het licht, het is althans mijn voornemen, mij, voor zoo verre ik mij nogmaals tot ... ven mogt opgewekt gevoelen, louter tot de questiën te ... len. „Zoo toch alleen kan (gelijk mijn vriend van Nierop het konciliatoir slot van zijn betoog met zoo veel ... heeft aangemerkt, en ik hem gaarne nazeg) „ ... grondwetsverandering rustig tot stand komen, en ... gedijen, om Koning en Natie naauwer aan elkander binden en de Natie onderling inniger te vereenigen."

Is die heuchelijke tijd eenmaal daar, en hebt gij, Heeren! dan nog iets op uw hart, gij zult mij bereid den, u te toonen, dat geen flaauwheid, maar pligtbesef leen mij heden uit den kamp terug deed treden.

Ik heb de eer mij met bijzondere onderscheiding te noemen,

Mijne Heeren! Uw Dv. Dienaar,

AMSTERDAM, 28 Mei 1848. J. VAN LENNEP.

Men schrijft ons uit Helmond 30 Mei: Heden is door onze ingezetenen een verzoekschrift met eene groote veelheid handteekeningen voorzien aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden. — Men vraagt daarin hoofdzakelijk vrijheid van Godsdienst, Onderwijs en Associatie en *gelijke* bedeeling van ambten tusschen de belijders der verschillende godsdiensten.

Dertig der voornaamste ingezetenen van Woerden hebben een adres van adhaesie gezonden aan de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Wij hebben dezer dagen gemeld, dat eenige Duitsche bladen, waaronder de *Weser Zeitung*, eene oorlogskreet tegen Nederland, of liever tegen Willem II begonnen te heffen.

De *Weser Zeitung* schijnt niet te kunnen rusten, dat zij geheel Limburg bij Duitschland zal gevoegd ... Die Arme *Zeitung*, wat vermoeit zij zich, om eene

wigtige houding aan te nemen. Na de Maas te hebben geblokkeerd zal zij waarschijnlijk ettelijke battailjons over den Rijn zenden, om den Elsas te vermeesteren!

De *Times* heeft zich reeds vooraf belast met de beantwoording dezer Duitsche bladen, die zich sinds de censuur in Duitschland is opgeheven, in hun vaderland te zeer begrensd gevoelen. »Deze tartende toespraken, zegt de *Times*, zullen eindelijk vroeg of laat Frankrijk zijn vreedzaam systeem doen verlaten; aan voorwendsels daartoe zal het hem niet ontbreken; die worden hem in menigte aangeboden.''

Mgr. Ferrieri, die, zoo als wij in ons nummer 338 berigt hebben, uit Konstantinopel is teruggeroepen, zou vertrekken met de Sardinische stoomboot *Tripoli*. Ondertusschen heeft dit vaartuig eene andere bestemming ontvangen. Thans verzekert men dat Z.H.E W. met een fransch vaartuig naar Civita Vecchia zal vertrekken. De nadere bestemming der *Tripoli* was eigenlijk om aan de napelsche en sardinische flotilles, op de kusten van Italië kruisende, te berigten dat de Turksche vloot uit 9 schepen, 4 stoombooten en verdere oorlogsvaartuigen bestaande, 11 Mei gereed was in zee te steken, en slechts wachtte op de Egyptische vloot, die zich bij dezelve zou aansluiten. Volgens de geruchten die in Konstantinopel rondloopen, zou de regering er niet regt voor uit durven komen, en moest er iets op til zijn tegen Griekenland. Anderen willen weten, dat de Porte in de Adriatische zee eene demonstratie in het belang van Oostenrijk zou willen doen.

(Zou ook Turkije, door Rusland daartoe aangespoord of gedwongen, medewerken tot de reactie, welke door de handelingen van eenige noordsche mogendheden schijnt voorbereid te worden? In dit laatste geval ziet men echter niet waartoe het berigt aan de napelsche en sardinische flotilles zou moeten dienen.)

Wij vernemen dat bij de jongste onlusten te Napels en de daarop gevolgde gevechten en moordtooneelen, onze zaakgelastigde aldaar, Jhr. Heldewier, bijna het slagtoffer van een ongelukkig toeval werd. Bij het omgaan namelijk van de hoek eener straat werden twee vrouwen, juist naast zijne zijde door eene losbranding der strijdenden gedood, zoodat zijne ontkoming aan dit gevaar schier een wonder kan genoemd worden (*V.R.Ct.*)

In de residentie is aangekomen en aan het hôtel de bellevue afgestapt Lord Walsingham en familie, pair van het vereenigd koningrijk Groot-Brittannie, komende van Londen.

Wegens de Hemelvaartsdag zal de *Leeghwater* tot op den eersten Donderdag der maand Junij in werking zijn, maar op den tweeden Donderdag van die maand, den 8 Junij.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Mei. De zitting der nationale vergadering was heden niet onbelangrijk. De heer Trelat, minister van openbare werken heeft betreffende Emile Thomas eenige inlichtingen gegeven, die dezen directeur der nationale werkplaatsen in een gansch niet gunstig daglicht stellen. Vervolgens zijn de debatten geopend over het ontwerp-decreet ter regeling van de betrekkingen tusschen de Commissie van uitvoerend bewind en de nationale Vergadering. De eerste artikels zijn aangenomen in overeenstemming met de leden van het bestuur. Er heerschte geen verschil van gevoelens, dan alleen betreffende de vraag of de president der vergadering dan of de Commissie de magt zou hebben om alle maatregelen te nemen en te bevelen, strekkende tot verdediging der nationale vertegenwoordiging zoo buiten het gebouw als binnen in de zaal der zittingen. Het vervolg der discussie is tot morgen verdaagd. De zitting leverde echter weder het tooneel op van eene onbeschrijfelijke verwarring.

— Heden heeft men eene ontzettende militaire magtsontwikkeling gezien om de vergadering te beschermen tegen een aanslag van de arbeiders in de nationale werkplaatsen, welke gelijk aangekondigd was, eene deputatie naar de vergadering zouden zenden om eene petitie in te leveren. Er is echter noch petitie noch deputatie verschenen, zoodat de rust niet is verstoord. Echter blijft de onrust in de gemoederen voortduren Bedreigende plakkaten bedekken op nieuw de muren onzer hoofdstad.

— De geldverlegenheid van het gouvernement, en de onzekerheid betreffende het project-decreet aangaande de onteigening der spoorwegen en de conversie der schatkist-billetten hebben eene beduidende lusteloosheid ter beurze verwekt.

— De pretendenten voor het presidentschap der Kamer voor de volgende maand zijn de heeren Senard, Marrast en Dornès.

— Gisteren avond is de heer Lacambre, doctor in de medicijnen, en vice-president van de club Blanqui, gevangen genomen. Hij is 33 jaar oud. Lacambre is een van de twee personen, die met Blanqui het middagmaal gebruikte op het oogenblik, dat deze in hechtenis genomen werd.

— De wet op de wederinvoering der echtscheiding voorgesteld door den heer Cremieux een Israëliet, die door het toeval der revolutie minister is, heeft een bedroevenden indruk gemaakt, vermits het weldenkend gedeelte der bevolking daarin niets anders ziet dan een nieuw middel ter ontzedelijking van het volk, eene verwezentlijking der heilloze leerstellingen van Georges Sand.

De *Peuple Constituant*, het dagblad van den heer Lamennais zegt hierover het volgende:

»Zie, daar beklimt de heer Crémieux het spreekgestoelte. De heer Crémieux, minister van justicie, komt in naam der uitvoerende commissie de herstelling van de wet op de echtscheiding voorstellen. (Een kreet van verbazing laat zich in de zaal hooren.) Waarlijk, niemand had dit verwacht. Is die wet dan eene zoo dringende zaak? Wie heeft er om gevraagd? Wij gelooven, dat de uitvoerende commissie besluiten voor te dragen had van meer belang tot leniging van meer dringender hulp vorderend lijden, alvorens dit decreet voor te dragen. Zulke wetten, die in de eerste grondslagen der maatschappelijke zedelijkheid ingrijpen, vereischen, ons bedunkens, langdurige overdenking. Alvorens hierop inbreuk te maken, dient men wel te weten tot hoeverre men zich verbindt.''

— De nationale garden van dertig departementen organiseren mobile compagniën om bij de eerste oproeping de nationale vergadering te gaan verdedigen. Men spreekt van een feestmaal tegen den 2 Junij, door de werklieden der nationale vergadering te houden tegen 1 fr. per hoofd.

— De *Ere Nouvelle* bevat een artikel, waarin de noodzakelijkheid wordt aangetoond van het lezen der dagbladen; en waarin de gewigtige taak van den dagbladschrijver wordt uiteen gezet om zijne stem dagelijks ten voordeele van waarheid en regt te doen hooren. Voorts berigt de *Ere*, dat Pater Lacordaire eigenaar en redacteur van het blad geworden is, en dit zoolang zal blijven tot andere gewigtiger bezigheden hem elders zullen roepen.

— Het schijnt, dat de zaak van de Broeders der Christelijke Scholen te Lyon, zoo niet reeds geschikt, dan ten minste op het punt is van tot vereffening gebragt te worden.

— Brieven van den Prins de Joinville, melden heden, dat hij naar Brazilië vertrokken zou zijn. Naar men zegt, zal de kapitein ter zee Touchard hem als Secretaris vergezellen.

— Uit Algerië verneemt men de volgende berigten: In de stad Bone zijn vrij ernstige onlusten uitgebroken. Sedert de tijding van de Februarij-omwenteling heerschte daar zekere gisting. Twee jonge lieden, die een vrijheidsboom, waarop eene roode muts prijkte, hadden omgehouwen, werden tot boete veroordeeld: maar deze straf scheen der ultra-republikeinsche partij nog veel te ligt toe. Een Corsikaan loste zijn pistool op de borst van een der genoemde jongelieden. Den 9 Mei werd de stedelijke regering veranderd; de aanhangers van den vorigen maire uitten bedreigingen tegen den nieuwen. Kwaadwilligen maakten de Arabieren bevreesd, waarop deze zich haastten, met hunne kostbaarste bezittingen de stad te verlaten. Ten gevolge dezer gebeurtenissen zijn zes personen voor den tijd van vijftien jaren uit Algerië gebannen.

— Nopens de Katholijke zendingen in China lezen wij het volgende:

»Mgr. Rizzolati, Mgr. Novella en pater Navarro zijn Aschdag te Hong-Kong aangekomen; zij waren met een escorte tot Canton gebragt. In deze stad werden zij sedert drie dagen in eene caserne bewaakt, toen de Parsis, kennis gekregen hebbende van hunne kwaliteit van Europeaan, de wacht geforceerd en hen bezocht hebben, sedert dat oogenblik hebben de Engelschen en Amerikanen hen gestadig bezocht. De heer Parker, ambassadeur van Amerika, heeft hunne in vrijheidstelling verlangd en het is hem gelukt hen onder zijne bescherming te krijgen. Mgr. Rizzolati en pater Navarro zijn naar Macao gekomen, Mgr. Mata, Portugeesch bisschop van die stad, heeft Mgr. Rizzolati uitgenoodigd om in zijn paleis zijn intrek te nemen, wat de Italiaansche prelaat ook gedaan heeft.

Zij kwamen te Macao om te zien of er middel zou bestaan om de zaken met den franschen gezant den heer Forth-Rouen af te maken. Zij zijn treurig vertrokken met de overtuiging dat hunne zaak onherstelbaar was, want de Fransche gezant kon niets anders voor hen doen dan reclameren tegen de mishandelingen, die men zich tegen de chinesche christenen veroorloofd had.

ENGELAND.

LONDEN, 29 Mei. De bill voor de staatkundige emancipatie der Joden is in de Kamer der lords met 163 tegen 128 stemmen verworpen, op grond dat een Israëliet geen wetten kan maken voor een christen land. De bank der bisschoppen heeft bij deze gelegenheid ferm meêgesproken. Lord Ellenborough en Stanley hebben de bill doen vallen. Het is eene in het oog loopende nederlaag voor het ministerie. Aanstaande jaar zal men weder met een soortgelijke bill te berde komen.

— Mitchel is veroordeeld tot 14 jaren deportatie naar van Diemensland. Er was een groote beweging onder het volk bij de uitspraak van het vonnis, doch de rust is zonder moeite gehandhaafd.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 30 Mei. Men schrijft uit Posen dd. 25 Mei: Den gevangen Polen wordt thans, wanneer men ze huiswaarts laat gaan, het hoofdhaar afgeknipt. Men klaagt voortdurend over het mishandelen der gevangenen. De stemming blijft nog even onrustig. Mieroslawski lijdt aan eene heete koorts en ligt voortdurend in ijlhoofdigheid.

— Men schrijft uit Altona dd. 28 Mei: De aftogt der Pruissische troepen bevestigt zich, zoodat *thans ook Hadersleben ontruimd wordt en afgestaan is op bevel van het Pruissisch ministerie.* Er is uit die stad eene deputatie naar Frankfort, om de eer van den duitschen naam tegen zulk eenen smaad te vrijwaren. De berigten uit Zweden en Noorwegen spreken van niets dan van sterke toerustingen ten oorlog.

(Tot welk einde? Om Denemarken te helpen dat vrede maakt? Om Pruissen te bestrijden dat alles toegeeft? Of om de noordsche reactie-coalitie te versterken?)

— De houding der vergadering te Berlijn, en van het nationaal parlement te Frankfort is zeer geruststellend voor de partij der orde. De democratische partij is er magtig; maar behalve eenige uitzonderingen, wil die partij van geene republiek gediend zijn, veel minder van regeringloosheid.

— Uit Eisenach wordt gemeld:

»Sedert 14 dagen bewoont de hertogin van Orleans eene kamer in het slot alhier. Zij leeft zeer eenvoudig met eene enkele kamenier. Hare beide zonen hebben eenen hofmeester. De doorluchte vrouw doet met hare kinderen talrijke wandelingen; gaat zij uit rijden, dan bedient zij zich van een huurrijtuig. Zij zal den geheelen zomer hier blijven, misschien zich wel met der woon vestigen, en gedurende de warmere maanden de drie kleine kamers in het ridderslot van den Wartburg betrekken. Ook loopt er een gerucht, dat Lodewijk Philips, wegens het goedkoope verblijf, naar Eisenach zal overkomen. De geest onzer bevolking is uitmuntend.''

— Van den strijd met Denemarken is nog het eind niet te voorzien, althans zoolang het tegenwoordig ministerie aan het roer blijft. Op de hulp van Zweden kan het weinig bouwen; de stemming is daar verdeeld en dat arme land verlangt in allen gevalle een waarborg voor de vergoeding van alle uit het zenden van hulptroepen voortspruitende kosten, doch de Deensche schatkist is uitgeput. Rusland heeft te veel met zich zelven te doen om de dwaasheid te begaan zich thans in de Deensche zaken te mengen.

FRANKFORT, 23 Mei. Gisteren heeft de Duitsche nationale vergadering, als het uit den wil en de verkiezingen der Duitsche natie voortgesproten orgaan tot het vestigen der eenheid en politieke vrijheid van Duitschland, verklaard: dat alle bepalingen van staatsregelingen voor afzonderlijke Duitsche Staten, die met de door de nationale vergadering vast te stellen algemeene staatsregeling niet overeenstemmen, slechts in zoo verre als deze laatste zulks zal toelaten, van kracht zullen zijn.

WEENEN, 25 Mei. De studenten leggen de wapenen neder en keeren huiswaarts; de keizer heeft zijn hof naar Innsbruck doen komen, doch het zal niet geduld worden dat hij deze stad in plaats van Weenen tot residentie neemt. Om den keizer schrik aan te jagen en tot de vlugt te doen besluiten, had graaf Bombelles vooraf de dienaren verwijderd en vervolgens een geweldig wapengekletter doen aanrigten om den vorst te beangstigen. De graaf wordt hier uitermate gehaat.

— Men schrijft uit Innsbruck dd. 24 Mei. Wie den zetel der hooge aristocratie en der reactie in Oostenrijk zoekt, moet hier komen. Behalve de gansche hofcamarilla welke de keizer herwaarts medevoerde, is ook aartshertog Reinier aangekomen en zelfs — aartshertog Lodewijk — die bij de Weeners even zoo bemind is als Metternich.

— Men meldt uit Posen dd. 22 Mei. Het gekletter der wapenen vervult gansch Hongarije. Bij Szegedin wordt een leger van 12,000 man gevormd en er keeren hongaarsche regementen uit Bohemen en Galliciën terug. Onophoudelijk hebben er troepenbewegingen plaats in de slavische districten, alwaar men wederom *russische zendelingen* heeft opgevangen.

(De dagbladen en brieven uit Weenen ontbreken van den 26 en 27; te vergeefs gist men naar de redenen van dit achterblijven. Men wil dat Weenen den 26 het tooneel van de grootste wanordelijkheden is geweest De gewapende burgerij had zich met de studenten vereenigd en eene bevestiging der inwilligingen van 15 Mei verlangd. De ministers hadden alles ingewilligd. Ook drong men er op aan, dat de Keizer binnen 14 dagen naar de hoofdstad zou terugkeeren, op straf van vervallen van den troon te worden verklaard.)

— Men kan de bevolking der Oostenrijksche monarchie aldus verdeelen :

Duitsche bevolking	7,531,000.
Slavische »	18,730,000.
Italiaansche »	5,492,000.
Hongaarsche »	4,500,000.
Totaal	36,253,000.

TRIEST, 23 Mei. Gisteren avond 10 ure keerde de stoomboot welke naar Dalmatie zoude vertrekken, terug met het berigt dat de vereenigde napolitaansche, sardinische en venetiaansche vloten zich in de nabijheid onzer haven vertoonden. Aanstonds werden de vuurbaken gebluscht en in de stad werden alle maatregelen genomen tegen eenen mogelijken aanval. De nacht is stil gebleven. Thans op het middaguur hoort men seinschoten van de haven en van het kasteel. De kanonniers trekken met hunne kruidwagens door de straten naar de batterijen, de winkels zijn gesloten, en de nationale garde komt bijeen. Mijns inziens is onze haven alleen geblokkeerd, zonder dat wij eenen aanval behoeven te vreezen Een deel van onze zeemagt ligt in de haven. (*A. A. Z.*)

Men meldt uit Sion: »In antwoord op de missive van Mgr. Luquet, die uit naam van den H. Stoel protesteert tegen de incensmelting der kerkelijke goederen bij het domein van den staat, verklaart het gouvernement er genoegen in te nemen, dat die goederen worden teruggegeven, maar op de uitdrukkelijke voorwaarde, dat de geestelijkheid eene som van 1 millioen vijf maal honderd duizend francs in éëns aan den staat betalen zal. De gevoelens der Commissie van 7 waren zeer verdeeld over deze aangelegenheid. De groote raad heeft intusschen aan den staatsraad onbepaalde volmagt gegeven om de onderhandelingen voort te zetten, en om door alle mogelijke middelen tot een concordaat te geraken."

ITALIE.

ROME, 21 Mei. De *Gazetta di Roma* (officieel gedeelte) bevat het berigt dat Koning Karel Albert, aan ieder willende bekend maken dat hij voortdurend het opperbevel voert over al onze troepen in den oorlog voor de onafhankelijkheid van Italië, bij officiele nota heeft bekend gemaakt, dat alle pauselijke geregelde troepen, burgerwacht en vrijwilligers in Lombardije onder zijne bevelen staan en diensvolgens zich bevinden onder de bescherming der wetten en in het genot der regten, die het regt der volken zelfs in oorlogstijd eerbiedigt.

Ofschoon nu deze nota niets nieuws bevat, levert zij toch een officieel bewijs dat de pausselijke troepen, onder het bevel en de aanvoering van Karel-Albert geplaatst, op deze wijze den veldtogt mede maken tegen den wil en de bevelen van Pius IX, die daaraan weigert deel te nemen.

— Reeds is gemeld, dat de Cardinaal vicaris openbare gebeden uitgeschreven heeft om den bijstand des Hemels over de Kerk en den staat af te smeeken in deze benaauwde tijden. Hierbij wordt de wensch gevoegd, ***dat door de Katholijken van alle landen openbare gebeden mogten worden verrigt, in deze dagen, die volgens de woorden des H. Vaders zelven, dagen van rouw zijn voor de H. Kerk.***

De berigten uit Lombardijë komen op het volgende neder: Het beleg van Peschiera wordt zonder belangrijk resultaat van elk der beide partijen voortgezet. Vicentia heeft een aanval van 6000 Oostenrijkers met kracht afgeslagen. Het legercorps van den generaal Nugent, 25,000 man sterk, onder aanvoering van den veldmaarschalk Thurm (Latour?) heeft het beleg van Treviso opgebroken en is naar Verona afgezakt. Daar nu Radetzky zich te Verona bevindt schijnt uit dit berigt te blijken, dat de aansluiting der twee groote Oostenrijksche legercorpsen werkelijk heeft plaats gehad.

— Van eene andere zijde meldt men, dat de gemeenschap tusschen Verona, Peschiera, Legnano en Mantua geheel afgesloten is.

— Berigten van Napels melden, dat bijna alle Napelsche provinciën in opstand zijn. In sommige, zegt men, heeft men zelfs Koning Ferdinand van den troon vervallen verklaard. De staat van beleg is voor eene maand verlengd. Men leest in een brief, dat de meeste afgevaardigden naar de provincien zijn teruggekeerd, en dat de Kamers waarschijnlijk elders dan in de hoofdstad zullen worden bijeengeroepen. Koning Ferdinand heeft de Napelsche divisie bijeengeroepen, die vertrokken was om zich bij het leger van Karel-Albert te voegen.

— Den 21 was de stad Napels rustig. Sterke patrouilles doorkruisten onophoudelijk de straten. De stad was nog altijd in staat van beleg en de roode vlag waaide nog steeds van de forten. De Koning had zich den 20sten, onder een sterk geleide in het openbaar vertoond. Het Fransche eskader had twee millioen schadeloosstelling gevraagd voor de schade welke de Franschen gedurende den strijd geleden hebben; de Koning moet dien eisch toegestaan hebben. Men verzekert dat de nieuw beloofde constitutie, zoowel als de amnestie ingetrokken is. Men kan zich geen denkbeeld maken van de droefheid, welke in Napels heerscht. De stoutheid der Lazzaroni's is zoo groot, dat men zich fatsoenlijk gekleed, niet zonder gevaar op straat durft wagen. Zelfs is de baard als een teeken van liberalisme verboden; de dagbladen der oppositie hebben opgehouden te verschijnen, alle schrijvers van eenig talent zijn vermoord of gevangen genomen.

BELGIE.

BRUSSEL, 30 Mei. Men leest in den *Moniteur :*

»De heer Bellocq, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister der Fransche republiek, heeft bij het overreiken zijner geloofsbrieven aan den Koning der Belgen, op den 28 Mei jl., het volgende gezegd :

»Sire!

»Ik heb de eer aan Uwe Majesteit de brieven aan te bieden die mij, in mijne hoedanigheid van buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister der Fransche republiek, bij haar accrediteren.

» Mij gelukkig achtende, dat ik geroepen ben om de banden van eendracht en broederschap, die twee naburige, even vrije en even nijvere volken moeten verbinden, te versterken en naauwer toe te halen, zal ik al mijne zorgen wijden aan de vervulling van dien belangrijken pligt en ik zal bij elke gelegenheid trachten Uwe Majesteit te overtuigen van de opregtheid der wenschen die de republiek bij voortduring koestert, dat het u persoonlijk wel moge gaan, en dat de Belgische natie, onder de bescherming van onzijdigheid en inwendigen vrede, het hoogste toppunt van welvaart en waarachtigen roem moge bereiken.

»Ik verzoek Uwe Majesteit, de betuiging van mijn diepen eerbied welwillend aan te nemen."

»De Koning heeft daarop den gezant zijne voldoening over het door hem gezegde betuigd, hij heeft hem bedankt voor de gevoelens, waarvan hij de tolk was, en hem zijn wensch te kennen gegeven, dat de betrekkingen van vriendschap en goede nabuurschap tusschen de beide landen meer en meer mogten worden bevestigd."

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 31 Mei.

BEVALLEN (29 Mei): C. M. Heybroek, geb. Wegman, Z. — (30 Mei): L. J. 's Jacob, geb. Vrolik, Z. — J. G. Mazirel, geb. Knottebelt, Z. — S. M. Handlugten, geb. Kemp, d. Z.

OVERLEDEN (27 Mei): Alida C. W. Speydel, D. 1 j — (29 Mei): J. Gräve, 33 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			30 MEI 4½ u. gebl.	31 MEI		4 u.	gebl.
NEDERL. Werkel. Sch. à	2½	pCt.	41¾	41¼	à	41¼	$41\frac{7}{16}$
Dito Dito	3	»	48	47½	»	47⅝	47⅝
Dito Dito op resc.	3	»			»		
Dito Dito	4	»	63¼	62½	»	$62\frac{11}{16}$	$62\frac{11}{16}$
O. I. Leening	4	»	62⅛	61¼	»		
Amortis. Syndic.	3½	»	60½	60½	»		
Handel-Maatschappij	4½	»			»		
Haarlemmermeer	5	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	»		66	»		
Aand. Holl. S. M.	4½	»	54		»		
BELGIE,	4½	»			»		
Dito	2½	»			»		
Dito bij Rotschild	2½	»			»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	9⅞	9¾	»	9⅞	9⅞
Dito Dito van 510 £	5	»	$9\frac{9}{16}$	$9\frac{9}{16}$	»	$9\frac{11}{16}$	$9\frac{11}{16}$
Dito bij Dito onb. st.	5	»	9⅜	9⅜	»		
Dito	3	»		22½	»		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	16⅝	16½	»	16⅝	16⅝
Coupons Ardoins		»	$6\frac{13}{16}$	6½	»	6¾	
Passive		»			»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest.		»			»		
PORTUGAL, te Londen	3	»	14⅛		»		
Dito Dito	4	»	14⅛	14⅝	»	14¾	14¾
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
RUSL. Ob. H 1798 en 1816	5	»	91	90½	»	90¾	90½
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	89⅞	90⅛	»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	76	75	»		
Dito bij Hope	4	»	66¾	65½			
Dito bij Stieglitz en C°.	4	»	66¼	64½	»	65	63
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»	49¼	48⅛	»		
Cert. van Dito	6	»	49½		»		
POLEN, Certific.	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		f		138	»		
Dito Dito fl 500		»	99	95	»	98	95
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën					»		

Oostenrijk, Met. 5 pc. 55; 2½ pc. 26¼, 27, 25⅞; Braz. 5 pc. 70; Peru 6 pc. 18⅜, $\frac{7}{16}$, $\frac{7}{16}$; Grenada 1 pc. 11⅞, 12¼.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 34⅝; Zigt dito 34⅝; 2/m. Londen 11.87½, Zigt Londen 11.97½; 3/m. Lisbon. 40; 3/m. Porto 40; 2/m. Petersb. 1.69.

ANTWERPEN, 30 Mei. Belg. leen. 5 pc. 33¼; 4½ pc. 61; Spanje Ard. 5 pc. 9⅝.

PARIJS, 29 Mei. Fr. 3 pc. 49,00; id. 4 pc. 54,00; id. 5 pc. 70,50; Schatkistb. 29,50; Bank-Actiën 1320; Belg. 1840, 5 pc. 67½; id. 1842, 67½; Nap. 5 pc. 69,00; Romeinsche leening 55½.

MADRID, 24 Mei. Act. Sch. 3 pc. 21½; id. 4 pc. 13⅜; Uitgest. Sch. 5⅜.

LONDEN, 29 Mei. Consols op tijd 84¼ a 84⅜; Brazilië 68 a 70; Venez. 17 a 19; Uitgest. 4½ a 5¼; Grenada 12⅛; Uitg. 2¼ a 2¾; Holl. 2½ pc. 41¼ a 42¼; id. 4 pc. a 62½; Mexico 15¼ a 15¾; Peru 35 a 37; Portugal 4 pc. 13¾ a 17; Rusl. 1822, 5 pc. 85 a 87; Spanje 5 pc. id. 3 pc. 22¾ a 23; id. Passive 3⅜ a 3⅝.

BERLIJN, 29 Mei. Schuldbr. 3½ pc. 68¾; Loten Rusl. bij Pools. 4 pc. 54; Loten fl. 200, 84; id. fl. 79, id. fl. 500, 56.

FRANCFORT, 29 Mei. Met. 5 pc. 52⅜; Bank-Actien Darmst. Lot. fl. 50, 53; id. fl. 25, 18; Badens. Lot. 37½; id. fl. 35, 22¾; Nassaus. fl. 25, 18; Holl. 2½ pc. Spanje 5 pc. 16⅝; Polen fl. 300, 78; Oblig. fl. 500,

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 31 Mei.

GRAANMARKT.

Tarwe tot verlaagde prijzen met eenige meerdere aan consumptie 128 ℔ b. Poolsche *f* 288; 127, 129 ℔ dere dito *f* 280, 283; 131 ℔ Pommer *f* 250; 131 ℔ Meckl. *f* 246; 126 ℔ Vriess. *f* 218.

Rogge in een doen met weinig handel, 122 ℔ Odessa 121 ℔ Norder *f* 160.

Garst zonder handel.

Haver zonder handel.

Boekweit zonder handel.

Raapolie per 6/w. *f* 36¼; Vliegend *f* 35; prime *f* 34½. ¾; Oct. *f* 34¾, 5; Nov. *f* 35; Dec. *f* 33¼. Lijn per 6/w. *f* 28¾, Vliegend *f* 27½, ¾. *Hennepolie* per *f* 36; *Raapkoeken* 62, 65 *Lijnkoeken* 8, 10.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam van 22 tot en met 27 Mei, zijn geweest als volgt:

Rogge L. 614, 3 M. — Tarwe L. 339, 26 M. — Boek L. 104, 17 M. — Erwten, 20 M. — Meel 379 ℔ — 614,680 ℔.

Uitvoer :

Boonen L. 2, 15 M. — Meel 110 ℔.

Doorvoer.

Meel 617 ℔.

CORRESPONDENTIE.

Wij ontvangen een brief, behelzende de beschrijving eener kerkplegtigheid in de provincie Groningen, gen den eerw. inzender hartelijk dank voor zijne beleefdheid, doch moeten hem tevens ons leedwezen betuigen dat wij, wegens onze geringe plaatsruimte bij de gewigtige gebeurtenissen dezer dagen, daarvan geen gebruik kunnen maken.

Het stuk uit Leiden, geteekend HH. schijnt ons verdienstelijk toe. De geachte steller houde het ons ter ten goede, dat wij het ter zijner dispositie houden als zijnde, onzes bedunkens, weinig geschikt om in een dagblad te worden geplaatst.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed aan eene korte ziekte, de Wel-Eerw. Heer H. LOONEN, in leven Pastoor te Steenbergen, in den ouderdom van ruim 65 jaren. — Wij verliezen in hem een opregt broeder, en zijne Gemeente, bij wien hij zeer was bemind, een regtschapen Herder.

LOONEN, Czoov.
Namens de familie.

Eene **JUFVROUW**, van de Katholijke Godsdienst, omtrent 30 jaren oud, welke sedert een viertal jaren als WINKELDOCHTER, in eene Affaire van Kant, Tulle, Doeken, Kousen enz. heeft gefungeerd en nog voortdurend in denzelfden Winkel werkzaam is, wenscht ter verbetering van verdienste, te *Amsterdam* of in de nabijheid in eene soortgelijke betrekking geplaatst te worden. Reflecterende, gelieve men zich *franco* Lett. T. I. adresseren bij den Uitgever dezer Courant.

1848.

GENERAL STEAM-NAVIGATION-COMPANY.

AFVAART van **ROTTERDAM** naar **LONDEN**

Zaturdag	3	Junij,	's middags	12 ure.
Woensdag	7	"	's namiddags	2 "
Zaturdag	10	"	's morgens	7 "
Woensdag	14	"	"	8 "
Zaturdag	17	"	"	10 "
Woensdag	21	"	's namiddags	1 "
Zatuadag	24	"	's morgens	7 "
Woensdag	28	"	"	7 "

W. SMITH & P. A. VAN ES,
Agenten.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is uitgegeven:

BLAD 21 VAN HET

MUSEUM VOOR R. K. van ALLE STANDEN

3e. Jaargang.

Inhoud van den tegenwoordigen Jaargang.

ZWANEBROEK, een Tafereel uit het leven der Rijnoever bewoners. — FREDERIK DUHAMMEL. — DE BOERENDEN. — DE ZOON DER GRIEKSCHE VROUW.

Prijs per Jaargang *f* 3. — franco per post *f* 4.00. Van den 1e en 2e Jaargang zijn mede nog Ex. voorhanden.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.